

HASŁO

Dwutygodnik, Organ Ruchu Chrześcijańsko-Społecznego

Redakcja i Administracja: RADOM, Trawna Nr. 3.

Telefon Nr. 414.

Konto P. K. O. Nr. 64520 należy zaznaczyć, że pieniądze przesyłane są na rachunek HASŁA.

Prenumerata rocznie 3.50.

„ półrocznie 2.21.

Otwarta i skryta walka z Kościołem Katolickim w Polsce.

Akcja skierowana przeciwko Kościołowi Katolickiemu w ostatnich kilku latach rozwija się w dwóch kierunkach.

Pierwszy, to otwarcie zwalczą Kościół Katolicki, choć od czasu do czasu szczególnie, kiedy przychodzą wybory głosi, że walczy z klerem, a nie z Kościołem Katolickim jako takim.

Przywódcami tego pierwszego ruchu są socjaliści.

Oni to z całą bezwzględnością domagają się, aby Polska zerwała konkordat ze Stolicą Apostolską.

Socjaliści polscy domagają się, aby religja została usunięta ze szkoły, dążeniem socjalizmu w Polsce jest ograniczenie praw kościoła i usunięcie całkowicie religji z życia publicznego.

Walcząc z Kościołem, dążąc do ograniczenia wpływu Kościoła na społeczeństwo, jednocześnie przeciwstawiają Kościołowi Katolickiemu różne sekty religijne.

Niedawno w Stolicy Polski—Warszawie prezes Rady Miejskiej tow. Jaworski zezwolił rozpustnym marjawitom urządzić akademję i tam w sercu stolicy lżyć Kościół Katolicki.

Socjaliści ze swym przywódcą towarzyszem Czapieńskim popierają różne sekty w postaci kościoła narodowego, „badaczów“ Pisma św. i t. p.

Taką walkę otwartą prowadzi socjalizm w Polsce z Kościołem Katolickim, i dla tego żaden wierzący i uświadomiony katolik nie może należeć do Polskiej Partji Socjalistycznej, ani jej związków.

Jednocześnie z tą otwartą walką idzie inna podziemna bardziej jeszcze niebezpieczna walka.

Pierwszym celem tej podziemnej, kreciej walki z Kościołem Katolickim jest dążenie do zobojętnienia społeczeństwa w stosunku do zagadnień religijnych.

W imię hasła pracy usuwa się pewne święta, a jednocześnie wprowadza się różnego rodzaju dnie, tygodnie, święta, jak np. tydzień dziecka, święto matki, święto wiosny i t. p.

Święta kościelne pragnie się zamienić na uroczystości świeckie.

Tymczasem jeszcze te uroczystości świeckie naogół zaczyna się nabożeństwem w kościele, na którym organizatorzy zwykle zachowują się, jakgdyby na galowem przedstawieniu, ale to tylko do czasu. Powoli zapomina się i o nabożeństwie.

W stosunku do nauki religji głosi się zasadę wolności i niemożności gwałcenia sumienia obowiązkowymi praktykami religijnymi, jakgdyby wychowanie religijne nie było składową częścią wychowania obywatelskiego.

Występuje się przeciwko ślubom kościelnym również w imię hasła wolności.

Z regulaminów, ustaw, nakazów rządowych pomalutku i pocichu usuwa się słowo „Bóg“ i zastępując go „honorem“, „poczuciem obowiązku“ i t. p.

W ten sposób po cichu przeprowadza się zaświadczenie społeczeństwa i odciąganie go od Kościoła. Ta forma walki z Kościołem, którą obrała sobie ujawniona polska masoneria jest stokrotnie niebezpieczniejszą od walki otwartej.

Skutki też tej podziemnej pracy masonerii polskiej już dają się odczuwać.

W społeczeństwie znać przesadne poczucie wolności do obowiązków religijnych i stale wzrastającą obojętność.

To, co do niedawna było nie do pomyślenia, obecnie nadtem przechodzimy do porządku dziennego. Pierwszym rzucającym się w oczy faktem niechaj będzie choćby nieposzanowanie święta. W kościołach odprawiają się nabożeństwa, a po polach nasi myśliwi bez żadnych skrupułów polują, sportowcy grają w piłkę, władze szkolne urządzają pochody dzieci, a nikt przeciwko temu nie występuje, dla wszystkich zdają się być te fakty zupełnie naturalnymi.

Te stosunki są skutkiem cichej i planowej akcji masonerii w Polsce.

I z tem każdy działacz katolicki walczyć i to piętnować musi.

Sg.

Do Stowarzyszeń

Robotników Chrześcijańskich.

Niedomagając od pewnego czasu na zdrowiu, uważałem za swój obowiązek usunąć się od kierownictwa chrześcijańskimi kulturalno-oświatowemi organizacjami robotniczymi na terenie naszej diecezji.

Od 1 września przestałem być sekretarzem generalnym Związku Stowarzyszeń Robotników Chrześcijańskich w Radomiu.

Nie znaczy to bynajmniej, bym miał iść za popularnem dziś wycofywaniem się z życia publicznego.

Widząc ruch chrześcijańsko-społeczny oddany sprawie Kościoła Katolickiego i narodu polskiego, dla państwa będący jedyną silną podstawą do rozwoju, jako kapłan i obywatel w tem ruchu i wszystkich jego gałęziach chcę i starał się będę nadal pracować, usuwając się tylko od akcji kierowniczej.

Ustępując z zajmowanego stanowiska pragnę podziękować naszym działaczom za zaufanie jakim mnie darzyli i zachęcić do dalszej ofiarnej pracy dla dobra Kościoła Katolickiego, Ojczyzny i naszego robotnika polskiego.

Ks. Dr. Stefan Grelewski.

Zagadnienie zmiany konstytucji.

Wobec zbliżającej się sesji sejmowej, działacze chrześcijańsko-społeczni zbrali się w Krakowie dnia 1 września aby omówić jakie należy zająć stanowisko w sprawie wysuwanej zmiany konstytucji. Po dłuższych debatach uchwalone zostały pewne zasady, na których powinna być opartą ulepszona polska konstytucja.

Niżej podajemy właśnie te zasady.

I. Zasada naczelna.

Konferencja wypowiada się za zasadą demokracji parlamentarnej w Polsce.

II. Władza Prezydenta Rz. P.

1) **Wybór Prezydenta** — Konferencja oświadczając się przeciw bezpośredniemu wyborowi Prezydenta w drodze powszechnego głosowania ludowego, jako niebezpiecznego ze względów narodowych i państwowych, opowiada się bądź za wyborem pośrednim przez osobne kolegium elektorów przy zastosowaniu odpowiedniego sposobu wyboru tego kolegium, bądź też za dotychczasowym systemem wyborów przez zgromadzenie narodowe.

Podnoszono przytem możliwość wyboru zastępcy prezydenta z zastrzeżeniem dotyczącym ustalenia jego kompetencji.

2) **Uprawnienia Prezydenta** — Konferencja oświadcza się za utrzymaniem dotychczasowych uprawnień Prezydenta z dodaniem prawa weta, (sprzeciwu) zawieszającego przy ustaleniu warunków tego weta.

III. Rząd.

Konferencja wypowiada się za odpowiedzialnością rządu i ministrów przed parlamentem (Obu Izbami), ale zarazem za utrudnieniem co do wyrażania votum nieufności rządowi, a to przez warunek wymaganego quorum i kwalifikowanej większości.

IV. Parlament.

Konferencja oświadcza się za dwu-izbowością ciała ustawodawczego przy przyjęciu zasad, co do równorzędności obu Izb (sejmu i sanatu).

V. Ordynacje wyborcze.

1) **Do Sejmu** — Sejm ma być wybierany na zasadzie 5-przymiotnikowego prawa wyborczego (bezpośrednie—tajne—powszechne—równe — proporcjonalne) przy zmniejszeniu okręgów wyborczych, podwyższeniu wieku, wymaganego przy wykonaniu czynnego i biernego prawa wyborczego, oraz przy zabezpieczeniu odpowiedniej reprezentacji ludności polskiej w okręgach pod względem narodowościowym mieszanych. Proporcjonalność winna być tak pomyślna, by wychodziła na korzyść dużych stronnictw, co jest niezbędnym warunkiem osiągnięcia w parlamencie trwałej większości.

2) **Do Senatu** — ordynacja wyborcza do Senatu zachowując częściowo wybory powszechne, winna przyjąć zasadę reprezentacji w Senacie interesów gospodarczych i kulturalnych społeczeństwa.

VI. Samorząd.

Konferencja wypowiada się za koniecznością jaknajrychlejszego wprowadzenia w państwie rzeczywistego samorządu terytorjalnego, bez którego nie może być mowy o należytych rozwoju państwa.

VII. Trybunał konstytucyjny.

Konferencja uważa za rzecz konieczną utworzenie trybunału konstytucyjnego, któryby decydował o zgodności ustaw z obowiązującą konstytucją.

W sprawie rejestracji rzemieślników nie posiadających świadectw przemysłowych.

W związku ze zbliżającymi się wyborami do izb rzemieślniczych, władze przemysłowe, wydając rzemieślnikom karty rzemieślnicze, wymagają niejednokrotnie, aby ci rzemieślnicy, którzy zwolnieni są od wykupywania świadectw przemysłowych przedstawili zaświadczenie urzędów skarbowych o zwolnieniu od tego obowiązku podatkowego.

Ponieważ ministerstwo skarbu wydało okólnik do wszystkich izb skarbowych b. zaboru rosyjskiego, polecający niewydawania takich zaświadczeń przemysłowych, przeto rzemieślnicy, zwolnieni od nabywania świadectw przemysłowych nie mogą obecnie żądanych zaświadczeń otrzymać. Ze względu na powyższe, Ministerstwo Przemysłu i Handlu wystosowało do Magistratu m. st. Warszawy pismo, w którym wyjaśnia, że w takich wypadkach karta rzemieślnicza może być wydana wtedy, jeżeli rzemieślnik będzie czynił zadość warunkom art. 145 lub 198 ust. 5, albo też wyjedna dispensę na podstawie art. 146 rozporządzenia Prezydenta o prawie przemysłowym.

Art. 145 określa, że za dowód uzdolnienia zawodowego do samoistnego prowadzenia rzemiosła uważa się: 1) uprawnienie do używania tytułu mistrza (majstra) rzemieślniczego danego rodzaju rzemiosła, albo 2) świadectwo nauki danego rzemiosła, zakończonej złożonej z pomyślnym wynikiem egzaminu czeladniczego w połączeniu ze świadectwami co najmniej trzyletniej pracy w charakterze czeladnika w danym rodzaju rzemiosła, lub 3) świadectwo złożenia egzaminu przed komisją egzaminacyjną dla majstrów wojskowych.

Art. 198 ust. 5 brzmi: W okresie pięcioletnim po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia należy uważać za dowód uzdolnienia zawodowego do samoistnego prowadzenia rzemiosła, także zaświadczenie urzędu gminnego, stwierdzające, że odnośna osoba pracowała u rzemieślnika, prowadzącego samoistnie dane rzemiosło bezpośrednio przed zgłoszeniem przez lat pięć.

Wszyscy więc rzemieślnicy, którzy odpowiadają wyżej wymienionym warunkom i mogą przedstawić wymienione w tych artykułach dowody uzdolnienia, mogą otrzymać karty rzemieślnicze bez przedstawiania zaświadczeń o zwolnieniu od wykupywania świadectw przemysłowych.

W wypadkach zaś, gdyby nie mogli wykazać się kwalifikacjami, wymaganymi przez art. 145 i 198 ust. 5, a prowadzili poprzednio warsztat, powinni zwrócić się do władzy przemysłowej wojewódzkiej za pomocą o zwolnienie od obowiązku przedłożenia przepisanego ustawą dowodu uzdolnienia, w celu uzyskania karty rzemieślniczej na prowadzenie przemysłu, co władza przemysłowa wojewódzka może uczynić na podstawie artykułu 144 ustawy przemysłowej.

Rzemieślnicy, którzy posiadają dyplomy rzemieślnicze lub świadectwa przemysłowe (patenty), winni takowe przedstawiać w celu uzyskania karty rejestracyjnej.

Koszta rejestracji wynoszą:	
Podanie o zarejestrowanie	3 zł. 30 gr.
Oplata stempłowa na karcie rejestracyjnej	3 „ 30 „
Za druczek na kartę rejestracyjną	— 40 „
II druczek z danymi dla Urzędu Przemysłowego	— 50 „
Stowarzyszenia Robotników Chrześcijańskich względnie Koła Rzemieślników Chrześcijan powinny zająć się sprawą rejestracji rzemieślniczych i uła-	

twiać swoim członkom rejestrację. Związek Stowarzyszeń w Radomiu chętnie udzielał będzie wszelkich potrzebnych informacji.

Sprawa rejestracji rzemieślników jest niezmiernie ważną i nie można jej lekceważyć, ale każdy polski rzemieślnik w imię swojego dobra winien się zaopatrzyć w kartę rzemieślniczą.

Ten, kto się nie rejestruje, nie będzie miał prawa głosu do izby rzemieślniczej. S.

Z ZIEMI SANDOMIERSKO-RADOMSKIEJ.

Skandal w radomskim Magistracie.

Jak donosi „Słowo“ radomskie podczas restauracji sali rady miejskiej usunięte zostały obrazy Matki Bożej i Orła Białego na czerwonym polu.

Dotychczas obrazy nie zostały zawieszono.

Ogólnie przypuszczają, że Magistrat radomski chciał po cichu usunąć te godła katolicyzmu i państwa polskiego.

Jak widać szybkimi krokami zbliżamy się z jednej strony do stosunków panujących w Meksyku, a z drugiej w bolszewji.

Na marginesie „Tygodnia Dziecka“.

Po skasowaniu świąt kościelnych pomalutku wprowadza się za to inne święta pod nazwą: „dni, tygodni“ i t. p. Ostatnio urządzonym został „Tydzień Dziecka“.

Sama idea jest podniosłą, ale jej wykonanie u nas w Radomiu jak zwykle wypadło niefortunnie.

Naprzód pochód po ulicach miasta drobnych dzieci, po wstrętnych brukach radomskich nie przyniósł dzieciom zadowolenia, ani rozrywki, ale dodał jeszcze więcej zmęczenia, zamiast niedzielnego wypoczynku.

Pochód dzieci odbywał się, kiedy w kościołach rozpoczynała się suma.

O ile nam wiadomo, komitetowi zwracano na to uwagę, ale takowy nie uważał za wskazane uwzględnić i uszanować święto katolickie. Na szabat mianoby, zda się większy wzgląd.

W kinach wyświetlano tak niestosowny film, że niektóre szkoły ostentacyjnie w czasie seansu opuściły kino.

Czy nie należałoby uprzednio zainteresować się treścią filmu, by nie dopuścić później do skandalu.

Ale u nas zwykle robi się szybko i czynią to ci ludzie, dla których dusza dziecka jest obcą.

Wyboły do Kasy Chorych na terenie powiatu kozienickiego.

Komisarz Kasy Chorych powiatu kozienickiego ogłosił wybory do Rady Kasy Chorych, które mają się odbyć w dniu 2 grudnia b. r.

W związku z tem chrześcijańskie organizacje robotnicze winny rozpocząć akcję przygotowawczą do wyborów.

Kursy handlowe.

Chrześcijański Związek Zawodowy Pracowników Biurowych, Handlowych, oddział w Radomiu swego nzasu zwrócił się do Kuratorjum krakowskiego o koncesję na otwarcie kursów handlowo-buchalteryjnych. Koncesję taką otrzymał.

Dnia 10 września kursa zostały rozpoczęte nabożeństwem w kościele po Bernardyńskim, odprawionem przez ks. Dra S. Grelewskiego.

Kursa odbywają się od godz. 7 do 9½ wieczorem w lokalu szkoły fachowej przy ulicy Jacka Malczewskiego (Warszawskiej) 14.

Na kurs zapisało się kilkudziesięciu słuchaczy. Program nauk uwzględni szczególnie sprawy fachowe, jak buchalterja, towaroznawstwo i t. p.

Dyrekcja kursów mieści się w lokalu przy ulicy J. Malczewskiego 14, od godziny 7 do 9 wieczorem udziela wszelkich informacji i przyjmuje wpisy do dnia 1 października.

W sprawie wyborów do Izby Rzemieślniczej

Tymczasowy Komitet Wyborczy I-go Obwodu w Kielcach obwieszcza, że rejestracja wyborów do Izby Rzemieślniczej trwa do 1 października 1928 r.

Kto z rzemieślników do tego dnia nie uzyska karty rzemieślniczej—traci prawo prowadzenia warsztatu, prawo głosowania i w myśl ustawy będzie karany grzywną do 1,000 zł, lub 2 tygodnie aresztu. Wszelkich informacji udziela Sekretarjat Stow. Rzemieślników Chrześcijan, Kielce, łącznie z wyłonioną Sekcją Rejestracyjno-propagandową, codziennie w godzinach 9—12 rano i 4—8 popoł. Dla niezamożnych przy rejestracji ulgi.

W najbliższych dniach odbędzie się w Kielcach Wielki Wiec Rzemieślniczy.

Związek Stowarzyszeń Robotników Chrześcijańskich Radom Trawna 3, również zajmuje się obecnie akcją przygotowawczą-wyborczą i udziela rzemieślnikom informacji.

KURSY

BUCHALTERYJNO-HANDLOWE

przy Chrześcijańskim Związku Zawodowym Prac. Biurowych i Handlowych w Radomiu

Lekcje rozpoczęte d. 10 września r. b.

Zapisy przyjmuje się jeszcze do 1 października r. b. codziennie od 7 do 8 wieczorem w siedzibie kursów ul. Jacka Malczewskiego Nr. 14 mieszk. 2.

Informacji udziela Sekretarjat Kursów Radom Trawna Nr. 3.

Ostatni moment rejestracji.

Rzemieślnicy samodzielni, którzy pragną mieć prawo głosu do izby rzemieślniczej muszą się zarejestrować.

Rejestracja rzemieślników przeprowadzana jest według następujących zasad:

Kto prowadzi przemysł ze stałą siedzibą, powstały przed dniem 16 grudnia 1927 r., winien donieść o tem władzy przemysłowej I-iej instancji, który potwierdzi bezzwłocznie odbiór zgłoszenia.

W doniesieniu (zgłoszeniu) należy podać:

1) imię, nazwisko, wiek, przynależność państwową i miejsce zamieszkania prowadzącego przemysł;

2) rodzaj przemysłu z możliwie dokładnem określeniem przedmiotu przedsiębiorstwa;

3) miejsce prowadzenia przemysłu (siedzibą);

4) firmę przedsiębiorstwa;

5) nadto dołączyć należy do zgłoszenia świadectwo przemysłowe za rok 1927, a w razie zagubienia tegoż — zaświadczenie odnośnej władzy skarbowej, że takie świadectwo było wykupione na rok 1927, ewent. odnośny zakład zwolniony był wogóle od wykupienia świadectwa przemysłowego.

Rzemieślnicy, zgłaszający swe przedsiębiorstwa w celu otrzymania potwierdzenia zgłoszenia, względnie karty rzemieślniczej, winni oprócz wyżej wyszczególnionych danych pod p. p. 1 — 5, dołączyć do doniesienia jeszcze zaświadczenie urzędu gminnego, względnie magistratu, stwierdzające samoistne prowadzenie danego rzemiosła, powstałego przed dniem wejścia w życie prawa przemysłowego.

Radomska Rada Chrześcijańskich Związków Zawodowych.

W ostatnim czasie na skutek wzmoczenia się działalności organizacyjnej zaszła potrzeba zorganizowania Rady Chrześcijańskich Związków Zawodowych na terenie m. Radomia, co też uskuteczniło.

Do Rady Chrześcijańskich Związków Zawodowych weszli:

Koledzy: Edward Stępień — prezes delegat Chrz. Zw. Zaw. Pracowników biurowych i handlowych.

„ Stanisław Kozera — I vice-prezes del. Zw. Metalowców.

„ Władysław Korzeniowski — II-gi vice-prezes del. Zw. Tytoniowców.

„ Stefan Musiałek — sekretarz (sekretarz okręgowy Chrzesc. Związków Zawodow.).

„ Piotr Motyka — delegat Zw. Rob. Niefachowców.

„ Antoni Guziak — del. Związku Konfekcyjnego Sekcji Kamaszników.

Obaj weszli jako zastępcy sekretarza.

„ Antoni Szczęsny — skarbnik del. Związku Dozor. Domow.

Członkowie Rady.

Koledzy: Antoni Włodarczyk — delegat Związku Ceramicznego.

„ Janina Jaremska — delegat Zw. Konfekcyjnego, Sekcja fabryki masek przeciwig.

„ Józef Lis — delegat Zw. Budowlanego.

Z Sekretarjatu Chrześcijańskich Związków Zawodowych.

Niniejszym Sekretarjat Okręgowy Ch. Zw. Zaw. w Radomiu komunikuje, że dotychczasowy kierownik sekretarjatu powiatowego w Ostrowcu p. C. Molczyński ustąpił ze swego stanowiska.

BROWAR PAROWY

J. SASKI i S^{-ka}

POLECA PIWA:

MARCOWE

JASNE

i „EL”.

Z ruchu Chrześcijańskich Związków Zawodowych.

Chrześcijański Związek Zawodowy Dozorców Domowych w Radomiu rozrasta się z każdym dniem. Dozorcy po ujawnieniu nadużyć w Klasowym Związku przechodzą gremjalnie do Chrześcijańskiego Związku.

Zatarg dozorców domowych m. Radomia z właścicielami nieruchomości o warunki płacy i pracy nie został zlikwidowany, to też Związki Zawodowe Dozorców Domowych zwróciły się do Ministra Pracy i Opieki Społecznej dla wyznaczenia Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej do zlikwidowania zatargu między dozorcami, a właścicielami nieruchomości m. Radomia.

Nowe kredyty dla rzemiosła.

Dotychczasowe kredyty otworzone przez Bank Gosp. Krajowego na cel rzemiosła wyniosły 13 i pół miliona złotych. Suma ta okazała się zbyt mała i liczny szereg miejscowości zamieszkałych przez rzemieślników kredytów nie otrzymał. Uwzględniając ten stan rzeczy, prezes Banku jen. Górecki zapowiedział przyznanie rzemiosłu nowej porcji kredytu w sumie 11 i pół milionów złotych, licząc do końca r. b. Stąd wnioski, iż w roku następnym można spodziewać się dalszego powiększenia kredytów.

Byłoby słusznem, aby przyznawany obecnie kredyt został w pierwszej linii rozdzielony pomiędzy miejscowości, które dotychczas nie jeszcze nie dostały, o ile, naturalnie, znajdują się tam instytucje kredytowe przewidywane ustawowo do rozprowadzania kredytu.

Całkowita suma kredytu (25 milionów) przyznana na rok bieżący wynosi około 80 złotych na każdy samodzielny warsztat rzemieślniczy w Polsce, liczba których stanowi około 320,000.

Jak należy kasować znaczki stemplowe.

W związku z wątpliwościami, jakie się nasuwają przy kontrolowaniu rachunków i faktur handlowych, wyjaśniły władze skarbowe, że przy kasowaniu znaczków stemplowych należy zapisać je początkowemi wyrazami kasowanego dokumentu lub też pełną datą skasowania i nazwiskiem oraz stemplem wystawiającego dokumenty. Za niewłaściwe kasowanie znaczków stemplowych grozi kara w wysokości 25-krotnej należnej opłaty stemplowej.

W klasowym (Socjalistycznym) Związku Zawodowym Dozorców Domowych w Radomiu „chaos i bałagan”.

Od pewnego czasu obserwujemy rozkład wewnętrzny pepeesów w okręgu radomskim. Zgniliznę jaka tam panuje wydobywa się z wewnątrz organizacji pepeesowskich, a mianowicie: afera sekretarza klasowego Związku Robotników rolnych w Ostrowcu—towarzysza Krywki sprawa u prokuratora, przyłapanie delegatów socjalistycznych w „Marywilu” za przywłaszczenie pieniędzy zbieranych na wotywę. Zawarcie niekorzystnej dla robotników umowy zbiorowej w przemyśle metalowym w okręgu radomskim — natomiast korzystnej dla związków socjalistycznych w której to umowie przemysłowcy metalowi zobowiązali się zbierać składki od robotników na rzecz tegoż związku i wiele innych zbyt wonnych kwiatków. Dostrzegają już to, czego nie umieli, czy nie chcieli dostrzedz sami socjaliści. Oto co pisze warszawski „Dozorca” Nr. 2 pisma socjalistycznego Związku Dozorców Domowych — o socjalistycznym Związku Dozorców Domowych w Radomiu, posłuchajmy: „Radom. Rewizja Oddziału Związku w Radomiu przeprowadzona z ramienia Zarządu Głównego przez tow. Tarnopolskiego w dniu 5 lipca, dała niestety smutne wyniki: wobec całkowitej niepiśmienności prezesa Zarządu oddziału towarzysza Fabrysiaka (zapewne Forysiaka) i jego bierności, całość spraw, rachunkowość i kasa oraz zbieranie składek było powierzone w ręce jednego człowieka niejakiego Mazurka, który rządził się przez nikogo nie kontrolowany. Fabrysiak (czytaj Forysiak) i Mazurek pobierali pensję (co jest statutem wzbronione) całość składek szła na ich wynagrodzenie w oddziale panował chaos i bałagan. Ilość członków spadła w oddziale Radomskim z prawie 400 do 70. Po rozwiązaniu dotychczasowego zarządu kierownictwo zostało przekazane Radomskiej Radzie Związków Zawodowych w osobach tow. Rybickiego i tow. Cwięka.

Sprawa oddania pod sąd winnych nadużycia zaufania będzie rozważana przez Zarząd Główny”.

Tyle dostrzegli u swoich towarzyszy radomskich—towarzysze warszawscy. Zaznaczyć należy, że gangrena i zgnilizna związków socjalistycznych od wewnątrz zaprowadzona jest przez przywódców związku. Jak w wyżej opisanym, wypadki nadużyć dopuszczali się dwaj członkowie zarządu związku „towarzysze” Mazurek i Forysiak, którzy zbierali od swych członków składki i pieniędzmi stąd otrzymanymi między sobą się dzielili — to samo miało miejsce w organizacji socjal. zw. robot. „Marywil”.

MARYWIL

Fabryka Wyrobów Szamotowych i Kamionkowych

W RADOMIU.

CEGŁA OGNIOTRWAŁA

wszelkich gatunków do wszelkich celów, normalna, kliny i fasony. Zaprawa i glinki ogniotrwałe.

Mączka szamotowa. Płyty piekarskie.

RURY KAMIONKOWE

dla kanalizacji wszelkiej wielkości.

WAPNO NAJLEPSZEGO GATUNKU CEMENT

do białenia i murowania oraz

poleca firma

L. MARKOWSKI

RADOM,

ulica Żeromskiego Nr. 79. Telefon Nr. 451.

Z całego świata.

Ameryka.

W Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej obecnie toczy się kampanja wyborcza na prezydenta. Kandydaci są: H. Hoover i J. Smith. Ten ostatni jest katolikiem. Cały świat śledzi z zainteresowaniem przebieg kampanji i oczekuje wyniku.

Francja.

Podczas ostatniej sesji Ligi Narodów w Genewie zapoczątkowane zostały narady pomiędzy Niemcami a dawną koalicją na temat ewakuacji okupowanej przez wojska koalicyjne Nadrenji. Najbardziej zainteresowaną w tej sprawie jest Francja, która żąda od Niemiec za ewakuację rekompensat w postaci rychlejszych wypłat odszkodowania za wojnę.

Rząd polski domagał się, aby w związku z ewakuacją Nadrenji Niemcy jeszcze raz zagwarantowali nienaruszalność granic Polski na zachodzie. Żądanie rządu polskiego jak można wnioskować z dotychczasowych pertraktacji nie zostanie uwzględnione.

Minister przemysłu i handlu we Francji Bokanowski wyjechał samolotem do jednego z miast francuskich, podczas lotu zapalił się samolot i spadł. Wszyscy pasażerowie z ministrem ponieśli śmierć na miejscu.

Niemcy.

Prezydent Republiki niemieckiej Hindenburg objeżdża Górny Śląsk celem zapoznania się ze stosunkami panującymi na Górnym Śląsku i podniesienia na duchu ludności niemieckiej.

Meksyk.

Prześladowania katolików w Meksyku nadal trwają. W związku z tem stale słychać o różnych zaburzeniach. W jednym z ostatnich przemówień Calles oświadczył, że nie będzie kandydował na prezydenta Meksyku.

Rosja.

Niedawny dyktator Rosji Trocki zesłany został w głąb Azji. Policja polityczna tak zwana G. P. U. ściśle pilnuje każdego kroku Trockiego i nie pozwala się mu z nikim komunikować. Zwolennicy Trockiego przewidują, że zostanie on w niedalekiej przyszłości zamordowany przez policję polityczną.

„BARTOSZ”

NAJLEPSZĄ BIBUŁKĘ w KSIĄŻECZKACH

POLECA

M. Paschalski, Radom.

Z całej Polski.

Prezydent Rzeczypospolitej dnia 18 b. m. przyjechał do Radomia i odwiedził zakłady przemysłu wojennego.

Wobec sesji sejmowej.

Prezes rady ministrów dr. K. Bartel odwiedził marszałka sejmu S. Daszyńskiego i odbył z nim konferencję na temat przyszłej sesji sejmowej. Obok budżetu tematem obrad sesji sejmowej ma być zmiana konstytucji.

Projekt zmiany konstytucji, jak słycać niewysunie rząd, ale klub B. B.

Na temat zmiany konstytucji kursuje cały szereg wersji. Na pułkach księgarskich ukazało się kilka projektów zmiany konstytucji, opracowane przez prawników polskich.

Konferencja wojewodów.

Dnia 17 b. m. w przyjeździe rady ministrów odbyła się konferencja wszystkich wojewodów. Tematem konferencji była sprawa aprowizacji kraju.

Bagno moralne.

We środę dnia 20 września rozpoczął się proces „arcybiskupa“ marjawickiego Kowalskiego oskarżonego o uwodzenie dziewcząt. Gazety tak zwane „czerwone“ podają szczegółowe sprawozdanie z tego procesu, które oświetla całe bagno moralne w jakim znajduje się marjawityzm. Z procesu okazało się, że Kowalski się ożenił i do tego żyje niemoralnie.

Nie będziemy przytaczać całego opisu, gdyż nie chcemy tego bagna moralnego rozgrzebywać. Sądymy jednak, że proces obecny będzie końcem dla marjawityzmu.

Ot jaki jest stan każdej sekty, która się odłączy od prawdziwego kościoła.

Wszyscy się go wypierają.

Przeszło rok temu do Radomia został przysłany niejaki J. Sikorski na kierownika oddziału A B C. Oddział redakcji A B C w Radomiu, przed objęciem go przez J. Sikorskiego bardzo dobrze był prowadzonym i szedł po linii kierunku chrześcijańsko-społecznego.

Po objęciu oddziału przez J. Sikorskiego stosunki się zmieniły.

J. Sikorski podczas wyborów do rady miejskiej uważał za wskazane, będąc zda się opłaconym, poprzeć listę przemysłowców polsko-żydowskich.

Później zaczął atakować działaczy katolickich na co zareagowało jedynie „Hasło“.

Prasa radomska uporczywie milczała.

Socjaliści po cichu popierali J. Sikorskiego, a on dyskretnie ich chwalił to w A B C, to w później założonym „Expresie Radomskim“. Po zlikwidowaniu „Expresu“ J. Sikorski zbliżył się do sanacji i współpracował w „Kurjerze Krakowskim“.

Przed kilku tygodniami J. Sikorski został aresztowanym.

Sanacja w miejscowych i warszawskich piśmiech głosi że wybitny działacz endecki został aresztowanym, Narodowa Demokracja słusznie potępia ogłoszenia J. Sikorskiego za jej działacza.

Ponosi jednak i ona odpowiedzialność że w swoim czasie nie wystąpiła jak należało przeciwko J. Sikorskiemu. W ten sposób wszyscy się wypierają obecnie J. Sikorskiego ale nieco zapóźno.

W sprawie nadużyć socjalistycznych związków zawodowych.

Publikacje „Hasła“ o nadużyciach socjalistycznego związku zawodowego robotników rolnych dotarły aż do Warszawy. Otrzymaliśmy sprostowanie z Warszawy podpisane przez tow. J. Kwapińskiego i drugie podpisane przez p. Kryfkę.

Obydwoma sprostowaniami zajmujemy się w przyszłym numerze.

Za swej strony oczekujemy wyniku skargi jaka znajduje się u prokuratora wniesiona przez poszkodowanych fernali.

Łódź pod znakiem strejku.

Dnia 20 września wybuchł w Łodzi strejk party przez Chrześcijańskie Związki Zawodowe na tle tak zwanych tablic karnych. Zastrejkowało około 35 tysięcy robotników.

W ostatniej chwili dowiadujemy się, że zatarg został zlikwidowanym i robotnicy przystąpili do pracy.

Śmierć wybitnego kapłana naszej diecezji.

Dnia 21 września zmarł ks. Albin Chojko, prałat Jego Świątobliwości, Kanonik Kapituły Sandomierskiej, proboszcz z Końskich jednej z większych parafii naszej diecezji.

W swej pracy parafjalnej ś. p. ks. Albin Chojko interesował się i współpracował w ruchu chrześcijańsko-społecznym. Ś. p. ks. Albin Chojko mimo podeszłego wieku, był jubilatem, współpracował w Stowarzyszeniu Robotników Chrześcijańskich.

Cześć jego świetlanej postaci.

NARESZCIE.

Przed dwoma dniami na ulicach Radomia ukazały się afisze zawiadamiające o wyborach do rady powiatowej kasy chorych w Radomiu.

Robotnicy odetchnęli. Nareszcie skończy się gospodarka socjalistyczna, którą robotnicy doskonale odczuli na swojej skórze.

O tej gospodarce dość już pisaliśmy w „Hasle“, a kiedy „Hasła“ nie było publikowaliśmy skargi członków naszych organizacji w miejscowym dzienniku „Słowo“.

Obecnie przychodzi okres kiedy musimy wyżyć wszystkie siły i masom robotniczym przedstawić gospodarkę w kasie chorych i magistracie.

Zapoznają się oni z towarzyszami w luksusowych samochodach, powozach, a z drugiej strony z nędzą chorych robotników i ich rodzin.

Rada Chrześcijańskich Związków Zawodowych na m. Radom przystąpi w najbliższych dniach do zorganizowania komitetu wyborczego do rady kasy chorych. Robotnicy i katolicki odłam całego społeczeństwa winien nas poprzeć w walce o uzdrowienie gospodarki radomskiej kasy chorych.

Od Administracji „Hasła“.

W ostatnich tygodniach nastąpiła przerwa w wydawnictwie Hasła; obecnie jednak ukazywać się będzie regularnie co dwa tygodnie.